

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносять
на цілий рік 10 ар. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниччя 20 рублів або
40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських свят о год. 5. по пол.
Редакция і Адміністрація
„Буковини“ знаходиться в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)
Оголошення приймаєся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

БУКОВИНА

З остатних днів.

Комісія бюджетова радила тепер над етатом міністерства просвіти. В тій нараді брав участь і п. Романчук. Передвчера домагався він там, щоби низші класи для гімназій і шкіл реальних були єдині. Для заради достачи кваліфікованих учителів для шкіл середніх треба змінити групи предметів, викладані поодинокими учителями. Нарікаєся на переповнені галицьких шкіл, але сему можна як найліпше зарадити засновуванням нових гімназій, а не заострюванням вступних іспитів. Передовсім руске населення в Галичині покривдене на полі шкільництва; доконче треба отворити нову руску гімназію в північно-західній частині Галичини і заснувати руску семинарію учительську у західній частині краю. Вкінці домагався бесідник знесення оплати шкільної (чесного). Щоби бути увільненим від оплати половини чесного, повинна вистати „достаточна“ нота з обичаїв і щирости (а не як тепер аж „добра“ нота).

Для наради в справах церковно і народно-політичних скликає львівський митрополитий ординарият відпоручників деканальних з архієпархії львівської до Львова. Ся нарада стоїть очевидно в звязи з „Католицьким Союзом.“ З тої причини „Діло“

всїма способами стараєся витолкувати своїм людям, що митрополитий ординарият робить дурницю. А само притім робить ще гіршу дурницю, бо католицькому кардиналові приписує підпиране „католицького швідля.“ До чого то не договорюються львівські опозиційники, то нераз справді варто послухати і — посьміятися.

Дневник, видаваний львівським католицьким Союзом, буде називати ся *Руслан* (після Руславоних псалмів Маркіяна Шашкевича). Почне виходити вже в грудні і буде складати ся з всїх тих рубрик, які мають инші рускі дневники. „Правда“ перемінить ся на популярну газету для селян. „Руслана“ видавати буде спілка, так само, як „Діло.“ Тимчасовий комітет католицького Союзу вже почав заходи в користь „Руслана.“

„Діло“ каже, що „Руслан“ має вести ся в тім дусі, що „Буковина.“ Мало сказало, але досить, аби виявити свій великий розум політичний. „Буковина“ видає ся передовсім для православних Буковинців, а „Руслан“ для католиків. „Буковина“ видає ся в краю і для краю, що розвоює своїм стоїть що найменше о кількнайцять літ позаду Галичини, а „Руслан“ буде заступати інтереси одної політичної партії в краю, в котрім політичне жите

вже розвиплось дуже широко. Якій же ту однакий „дух“ може бути поміж „Русланом“ а „Буковиною“? „Буковина“ може вправді з „Русляном“, так само як і з „Ділом“ мати в неоднім спільний ґрунт, але оскільки буковинські відносини суть відмінні від галицьких, остільки й „Буковина“ буде різнити ся від кожної галицької газети, а не лиш від „Руслана.“

НОВИНИ.

Чернівці, дня 12-го листопада 1896.

Іменования. При дирекції пошт у Львові іменовані концепісти Тома Бєнявський і Фр. Шнайдер комісарами.

Краєві сойми — мають як довідуємо ся з достовірного жерела — зійти ся в половині місяця грудня на наради, щоби рішити, як мають відбувати ся вибори до ради державної, посередно чи безпосередно, а також бюджетову провізорію.

Черновецький магістрат іменував уч. Максиміліана Кайндля надчителем при 4-кл. народній школі на передмістю Манастирисках, а мол. уч. Івана Ольшанського дійсним учителем при хлопчачій 6-кл. школі в Чернівцях при ул. семигородській.

До громадських виборів в Чернівцях прилагодили ся вже ліберали і Поляки; одні і другі відбувають збори і заіменували своїх кандидатів.

Дволичний сьвіт.

Оповіданє
Л. Вєсткїржа.

(Даліше).

Ева повесла усмажені курята до хати, де Сруль Леві схопив ся від живої розмови з батьком мов опарений, аби донці як найнижчий поклін віддати.

„Цвите як рожа, панна Гроскурт! Завєжди тїпу ся, коли можу побачити єї гарненьке личко і єї спритні рученьки. Для такої донечки треба дбати, пане Гроскурт, треба дбати. Се обовязок батька.“

Еві не було навіть коли подякувати за ласкавий суд, ані єїсти до вечері. Прийшов післанець від одної мужички, дві милі дороги відси: трое єї дітей лежать тяжко слабих, нехай-же Ева Гроскурт на милість Божу дасть єї яке добре зіде.

Ева встала спокійно від стола, взяла частину своєї славної аптики в кишеню, вкрьїла ще кавалок хлїба собі на дорогу. „Не рада-б я, щоб бідна жінка довго чекала.“

Стефен Гроскурт дивлячись на свою доньку, так розхвалювану на всї заставки, аж розпливав ся з гордоців. Сруль Леві благовів в зачудованню. „Така добра дівчина! Єї лиш в золото оправити! Нема рівної єї під небом, так би я здоров

був! А серце з цукру і марципану! Єї мусить колись бути добре на сьвітї, пане Гроскурт! В неї мусить бути гаразд!“

„Правда,“ сказав Гроскурт; „а щоб єї було добре, то я не зликаю ся ніяких трудів, ніяких клопотів. Моя рука, Леві! Згода! Постарайте ся мені о гроші, а я побудую мамин.“

Він був розумний чоловік, Стефен Гроскурт, але Сруль Леві був ще розумніший.

Ева тимчасом ішла долі улицею. Де сиділи люди перед дверима, там кланялись єї, діти вибігали, щоб єї ручку подати, а від хати до хати ішла одна мова: „Ба, Гроскуртова донька, се правдива окраса нашого села, гарна в нутрі, гожа з верхи, як церківця у цвітїну неділю. Робота аж горить в єї руках, спритна і розумна, що чує як трава росте, притім можна у всім на ню спустити ся, вона завєжди готова з поміччю.“

„У неї правдиво християньска покора, щирість і правда, — тому Господь очевидно держить свою руку над нею,“ сказав пастор, що обтїнав в своїм городі рожі, які записала єму Ева з міста. „Вона дівчина безпорошна, чиста і обичайна,“ додала пасторова, що саме дрилювала черешні, які прислала єї Ева. Похвали мов хмари кадил збирались за нею. А вона ішла собі жваво далі, до кадила привична, навіть не обзирає ся.

Занімів голос вечірнього дзвону. Ще лиш цівіркнули цівіркали боками дороги. Сонце як огняста куля звисало край далєких гір; роса спадала на поля по дївім і по правім боцї на

високі вже стебла молодого збіжа, що непорушно стояли в суновійнім воздуху. Мак сьвітїв ся поміж ними як червоні жарові лямпочки; прозрячно в вечірнім сьвітлі блищав голубий горошок, а білдорожєві і білієві пової замикали всї запокотом свої чашочки, бо на них сонце вже не синало свого проміння. Довкола поля і єїножати і знов поля, як далеко око сїгне під далеко-розпиростертим, ясным як скло небом, на убочах виноградишки, низом сочистозеде збіже, — не видко дїса, нічо не лежить облогом, родючий кождий закуток, кождий клантик землі. Лиш го-стинець біг як широба порожня борозда поміж розкішним і буйним збіжем по правій і по лївій руцї простїєнько на виходяче сонце, се одинока необроблена і не справлена смужка землі. Від цвигучого жита підносив ся сильний запах: цвіт лози виноградної, що сего року так буйно висипав ся як вїсоли, наповняв повітре цілі милї навкруги своїм запашиним духом. Людеке жите стягнулось вже в села; на полях почалає нічна робота, зайчики труси, то ховаючись, то осторожно на всї боки обзираючись підбігали до капуст. Коти бурлаки почали вже свій негомінний розбійничий похід. Грубчєреві нічні мотилї, як сам сумерк єїрі, літали довкола темнявих чашочок нічних цвітїв. Виразно чути було через тишину, як бривьчались їх тяжкі крилца.

Ева ішла скорим рівним кроком втїня, по половині несєвідомо, гарним вечером, споживаючи свою невеличку вечеру із здоровим аметитом молодих. А спорий кавал дороги за нею

До тої спілки приступили вправді і Русини, однак досі ще ніхто не відбув жадних зборів, ані не рішили, хто з Русинів має кандидувати. Не знаємо, чи справді так яло ся легковажити ті вибори; хоч правда, що в громадській раді не рішають жадних національних питань, але все таки нема причини, чому би Русини мали зречи ся свого доброго права і зрезиґнувати на виборчу акцію, котра придасть ся також для інших цілей. Се-ж нашіша нагода зорганізувати черновецьке міщанство і спонукати его до живішого життя.

Клопоти на залізницях. Наш край не може жалувати ся, щоб урва державних залізниць, о него дуже дбала. Все щось бракує, все в чімсь нема порядку; а коли хто покаже ся, то утихомирюють его словами і — все остає при старім. Тепер стало ся чак диво, що бракують вагони на шляхах державної залізниці. Потребують купці 30 вагонів денно на вивіз дерева, то урва дає їм всего 5 або 6, бо більше не має. Очевидно виходить з того велика шкода для купців і доставців. Таке саме дє ся пр. в Новоселиці, де нема досить вагонів, аби вивезти замовлене збіжє. Дійшло до того, що буковинський посол Тіттинґер мусів вчера в раді державній інтерпелювати в сій справі міністра залізниць і ми справді цікаві знати, як думає міністер направити се лихо.

В справі еміґрації помістив Kurjer Lwowski таке письмо д-ра Олеськова: „Наслідком системи нашого публичного виховання є те, що ми, вишколені на абстрактних теоріях, тратимо змисл для безпосередної обсервації-того, що докола нас дїє ся. Річні, посеред яких живемо, на які щодня дивимо ся, остають ся для нас незнані, поки не являть ся обговорені в книжці і тою дорогою не дійдуть до нашої свідомости. Ні один нарід арийського племені не живе серед таких нуждених условія життя, як наші — а все таки говорило ся в нас про іділлічне „щастє“ хлопа, поки книжка Щепановського і печатані цифри не отворили очей суспільности. Інтелігентні класи мали нагоду бачити голодову агонію хлопських має на передновках; та они завважали сей факт аж по прочитаню алармового голоосу Щепановського, що: в Галичині мре що року 50.000 людей з голоду! За естетичним подав той сам факт до свідомости суспільности оізіолоґ проф. Н. Цибулський в своїй „Próby badań nad żywieniem się ludu wiejskiego.“ На ст. 176 він пише: „Значна часть сільського населеня без сумніву відживлює ся недостаточно і постійно находить ся в стані пів-голоду.“ Та, видно, за мало писало ся про хлопську нужду, скоро в часі масової еміґрації різномодні референти потре-

бували домити собі ще голови над єї причинами. Ех lito doci, не вміючи безпосередно дивити ся на житє, не дивниці, що не вміємо добачити, що наступить хоч би в найближшій будучности. Ледви притихли голоси про еміґрацію (дарма що та еміґрація сильно розвиває ся й далше), ми починаємо знов відвертати увагу від тої справи. В таку хвилику не завадить пригадати історію народа, котрого судьба була похожа на судьбу нашого народа. Говорю про Ірландію. Різьничє населене того краю, зруйноване парламентарними рестрикціями, що підкопували его домашній промисел, і захланністю ландлордів, дійшло до такої нужди, що голод був там звичайною появою. Серед такого гаразду нарід почав еміґрувати. Результат еміґрації вельми поучающий. Ото після урядових даних (Census Leturnus) було в Ірландії населеня:

в 1841 році	8,175,124
„ 1851 „	6,552,385
„ 1861 „	5,412,377
„ 1891 „	4,704,750
„ 1892 „	4,668,073
„ 1893 „	4,643,187
„ 1894 „	4,629,118
„ 1895 „	4,574,807

Положенє нашого народа є певно без порівняня сумійше, ніж було коли небудь в Ірландії. Скоро отже з хлопських уст чуєть часто, (що й само собою розуміє ся) такі слова: „Від нас ціле село виєміґрувало би, коби лиш мали гроші на дорогу,“ то пригадайте собі виписаний ряд цифр.“ Значить, правительство повинно як найскорше взяти ся до усуненя причин еміґрації.

Помилованє. Цісар помилював Василя Голода, котрого львівський суд засудив за скритоубійство своєї жінки на повішенє, а найвищий трибунал змінив кару на досмертну в'язницю.

Фальшива поголоска. Перед кількома днями донесли деякі галицькі часописи, що директор львівської дирекції державних залізниць Альфред Дейма має пійти в пенсію, а на его місце стати Вербицький, директор залізниць в Станіславові. Довідаємо ся тепер, що єя поголоска є цілком фальшива і не має найменшої підстави.

Чи справді? Інспектор нескінченного електричного трамваю в Чернівцях Люет оглядав роботи при тім трамваю і висказав ся про них похвално. Коли не наступить „особливіші перешкоди,“ то трамвай зможе з днем 9-го січня 1897 функціонувати. Дай Боже, але нам видить ся, що у нас все наїдуть ся якісь „особливіші перешкоди.“

Дивна етика. Німецький орган буковинських румунізаторів Buk. Post при кожній, хоч би

найдрібнійшій нагоді накидує ся на черновецький магістрат і ганяєть его господарку. Іноді она має рацію, бо там все іде по патріархальному. Але в деяких разях оно виходить на напасть, котра порядній часопис не личить. От тепер накинута ся Buk. Post на магістрат за доставу наміняних плит. Міжтім в сій справі завинив чоловік, що не цілком чужий редакції тої газети і все стоїть у звязи з протектором єї. Річ мала ся так: Треба було скоро мати меншу скільність плит, а що головний доставець міста до того не зобовязаний, то виписали оферту. Зголосили ся три: Вурмбранд із Заліщик жадав за кожду плиту 44 кр., Папст по 46 кр. — але оба не могли відразу всего доставити — а Целлер по 40 кр. і зобовязав ся все відразу доставити. Секція очевидно рішила ся за послідним і мала в суботу на засіданю предложити своє внесене радї. Міжтім дав хтось телеґрафічно знати Вурмбрандові о всім, і він в суботу рано знижив ціну за одну плиту на 38 кр. Але в регуляміні міста стоїть виразно, що додаткових оферт не єміє ся приймати, бо тим деморалізує ся лише оферентів і виставляє ся повагу міста на посміховиско. Помимо того радник Моріц Пікер страшно побивав ся за офертою Вурмбранда і вінниці — а се дуже сумно — переконав своїми выводами більшість громадської ради, хоч бурмістр заявив, що готов ріжницю в ціні з власної кишені доплатити, аби лише не виставляти міста на сміх. Стало ся противно! Тепер же ганять Buk. Post за те магістрат, а не Пікера, властивого ініціатора цілого скандалу. А той Пікер дуже близький редакції Buk. Post і бар. Мустацови; він може і ділав, не розуміючи моральної сторони цілої справи. Але що-ж думати о засадах тої „уморальняючої“ газети, що за се накидує ся не на близького собі виновника, а кричить про... корупцію в магістраті!?

Обманьства на залізницях. Щоби улекшити привіз збіжя до краю, правительство заридило так, що коли пр. збіжє привезуть до краю, а купець его змеде, то в таким разі мито є богато менше. З того скористали — жида в Галичині і казали собі виставляти фальшиві свідощтва, що збіжє передано до змеження. Довідавшись о таким обманьстві, виточила прокуратурія процес і між иншими засудив львівський суд Сімху Габерман з Рави рускої на 3 місяці в'язниці, а тернопільський суд Сімху Ляндосберґа на один місяць в'язниці. Тепер мають відбутися ще кілька процесів з тої самої причини.

Між сусїдами. Перед судом у Львові ставав у вівторок селишин з Вияник Іван Банах, обжалований о убійство. Его сусід, Наконечний,

ішов хтось инший, ще трохи скорше. Небавом він єї паздогонив.

„Добрий вечір, Ево.“

„Дай Боже здоров'є, Петре Галлер.“

Парубок глигнув понад своєю люлькою на ню, а Ева глигнула на него, відтак мовчали. Але ішли разом крок в крок; він по тім боці край гостиниці а вона по сїм.

„Коли вілно спитати,“ почав він нарешті, „куда їдеш ти так пізно і чому тобі так спішно, що не було навіть коли в дома повечеряти?“

„Райзінґери з Альбенгайму післали до мене. У них лежить троє діттей слабих.“

„То ти вже навіть і в докторське ремесло свій ніс втиркаєш? — Ево, як би всі люди були такі як ти, тоді-б новал припасовував нам чоботи до ніг, а кравець кував коні.“

Вона дивилась простїськ в червову смужку, в котрій саме заходило сонце.

„Петре, я тобі щось скажу. Видиш, я зовсім ретельно старає ся угодити Богу і мому сумліню, і мое сумління задоволене і люди, чи богаті чи бідні, также мною задоволені і вдячні мені за мою добру волю.“

Петро Галлер кивнув головою. „Та так; всі вони так страшно тобі кадять, аж від чаду голова запоморочена.“

Ева вела річ далі. „Ти один, однісенький, як далеко і широко, що тобі я ніяк не можу вгодити. Та кождий має, як то кажуть, свої мухи, про се нема що балакати. Може я тобі опротивіла. Але відтак думаю собі: Веттердорф від Педерсгайму доброї пів години а на гостиниці „місця для більше людей як для нас; двоє. Як

тобі так дуже не влад те, що я роблю, і яка я, то не треба тобі так часто тим сердити ся, як ти се чиниш, — тай мені міг биєсь также дати трохи сновій.“

Петро Галлер сьміяв ся дзвінким, чистим сьміхом, який дуже прикрашав его осмалене лице.

„Різно рубаєш, коли тобі хто не тиче під ніс цілі хмари кадила.“

„Ти, правда, чоловік сьвятий, понад тебе нема. Тобі не може віхто нічогоїсьню виткнути. Ти там десь на чужині всего якоєсь дїнше навчив ся. Ні-ж ми глупі люди тут в дома.“

„Принаймні дещо якоєсь дивно мені тут видає ся,“ говорив Петро, пускаючи клубами дим з своєї люльки.

„Видко ся, де-ж тільки сьвіта звидів!“ гдувала Ева. І думала собі

Полетів за Рен гусак

І вернув дурний, як сак.

По що лиш ему так дуже вчиняти ся понад других? Та-ж прецінь аж не поєдав ся з утіхи, що міг вернути і притулитися на господарстві в ріднім селі, яке лишив ему далекий его свояк.

Парубок глигнув на дівчину своїми темно бурими очима і кивнув головою поважно. „Щось воно таки на тім є. Правда, віддалене тут ні при чому. Вода водою, хоть би єї було трохи й більше як в Рені. І по містах стоять дома саме так як тут на селі, а по домах сидять люди, і вони вседи дурні і розумні, добрі і злі, чи балакають собі по англійськи чи по німецьки. Сьвіт такий там як і тут, але я бачив, — що дуже

мало хто добачає, чи там чи тут — я бачив друге лице сьвіта.“

„Друге лице?“ повторила Ева зачудована.

„Таки так, сьвіт дволичний, одно лице у него для пана, а друге для наймита. Може у него і більше лиць, але я пізнав лиш тоті два, звичайно-ж люди знають лиш одно.“

„Одно лице для пана, а друге для наймита? І на них, на пана, на наймита, треба-б може инакше, відмінно, дивити ся?“

„Инакше, чи то ходить о правду, чи кривду, о хороше чи бридке, відмінно від найвищої річи до найдрібнійшої.“

„Видиш, я сего не розумію. Ось дикий мак“ — Ева зірвала один цвіт, — „останє прецінь завжди диким маком, і чи хтось служить, чи роскажує, то він ему задлятого, так міркую я, не буде инакше видавати ся.“

„Якраз, Ево, зовсім инакше, еге! Так кажу, бо так знаю. Видиш, тоді, як мені, бідному сироті, треба було тулити ся то у одного ґазди то у другого, і один мене ганьбив, а другий бив —“

„Бо ти був ледащо хлопчище,“ перебила Ева, „я се добре тямлю.“

„Гадаєш? Може бути. Мені тепер не так видить ся. — Відтак мусів я робити як чорний віл, тут і там, та жалували мені навіть слова доброго за се.“

„Як треба було тобі зарібщину давати, то пощо ще добрих снів в додатку?“

„Видиш, я того не знав, твоя правда. Аж тепер я розумію. Тоді-ж затискав я кулаки з лютости на несправедливість людей. Тоді то ні-

оповідав о ній, що він когось украв 6 зр. Дізнавши ся про те, постановив Банах діяти причини тої клевети, тому стрітивши Наконечного, спитав его о ту справу, а коли Наконечний дав виминаючу відповідь і — як каже обжалований — обидив его чинно, ударив Банах сусіда так сильно сокирою в голову, що той увів на місце труном. По тім убієстві утік Банах до Львова і тут сам віддав себе в руки суду. Судні присяжні узнали Банаха винним убієства, а трибунал на тій основі засудив его на три роки в'язниці, заостреної постом.

3 неосторожності забили в неділю коло Ражнятова одного селянина. Того дня вибрали ся три газди і один панч на лови на дикі в лозину над Чечвою під Струтин, а стріляючи до зайця убив газду з Ражнятова Николу Валоничовича. Против виноватих заряджено слідство.

Відчит божевільного. На психіатричній клініці шпиталю у Відні мав професор Крафт-Ебінґ виклад о цікавім випадку божевільності. Той виклад був о стільки цікавіший, що професор дозволив божевільному відчитати свої власні помічєня о перебізі і признаках недуги. Заки ще вичуєно до салі божевільного, пояснив др. Крафт-Ебінґ слухателям, в який спосіб дістав ся він до шпиталю. Іменно в часі недавних засідань ради державної волочив ся по коридорах парламенту якийсь чоловік, котрий зачіпав послів і приказував їм, аби вносили в палату інтерпеляції, які він уложив на пєсьмі. Вскорі пізнано, що то божевільний і велено відставити его до комісарнату, а звідтам на клініку до шпиталю. Тут пізнав в ній Крафт-Ебінґ старого знаменитого, котрого правильно раз на рік приводжено на клініку. Він терпить на унасліджену т. зв. „періодичну“ божевільність. Від часу до часу попадає в роздрознене і стає такий бистроумний та дотепний, що хто-б его не знав, гадав би, що має до діла справді з чоловіком дуже розумним і здоровим. На даний знак професора увійшов божевільний до салі і сів на професорськїм кріслі. Єсть то чоловік середнього віку, з довгим волосем і бородою, та робить вражєне поважного ученого. Коли перепитав кілька речей, зірвав ся нагле і крикнув: „Там хтось сьміє ся. Кому на моїм викладі не подобає ся, нехай вийде.“ Професор успокоїв его, вневняв, що всі ждуть нетерпеливо на его відчит і божевільний почав відтак читати о своїй недугі, єї признаках, о психіатрії і єї відношенню до філософії. Себе назвав філософом, котрий займає ся також психіатрією і знає також всі твори професора Крафт-Ебінґа. На его гадку психіатрія не зробила нічого і з часом мусить уступити місце філософії. О собі сказав, що знає своєю недугою, она називає ся „поступаючий параліж“

і єсть невилічима. По відчиті, котрий дуже подобав ся, бо був ясний і дотепний, сказав проф. Крафт-Ебінґ ще кілька слів о житю того недужого. Нещастний походить з Грація, учив ся дуже добре і до 8-ої класи гімназійальної був все відзначаючим учеником. Однак перед іспитом зрілості став дуже зле поводити ся і его прогнали зі школи. Від того часу пробував він ріжного, але нігде не був довго, бо божевільність на всіх его поступках вибивала своє грізне пятно. Тепер видає він себе за доктора філософії і в дірці від сурдута носить стяжку неіснуючого ордеру. В тім проявляє ся не зарозумілість, а почуте власної вартості, бо той чоловік коли-б не був божевільним, миг би зайняти навіть дуже визначне становище. На жаль его стан безнадійний. Напади божевільності будуть повторятися чим раз частіше, аж вінниці він мусить стати жертвою тої недуги, бо на неї лікарі не мають доси средств.

Статут „Католицкого Руско-народного Союзу“ у Львові затверджений намісництвом. Тимчасовий комітет того товариства ухвалював ся минушого тижня, вибравши головою крешотанина І. Чапельського, заступником голови нотаря Володимира Левіцького, секретарем д-ра В. Кошового, касиром д-ра Ст. Юрига.

Смерть від горсету. Перед кількома днями в лондонськїм омнібусі зімліла якась молода панна. Перенесено єї до шпиталю, де небавом померла помімо всякого ратунку лікарів. Переведене слідство виказало, що нещастка була служницею і упала жертвою — тісного горсету. Єї родичі зізнали перед слідчим суддею, що она хотіла конче дійти до тонкого стану, а що була досить товста, то носила заодно горсет, а навіть спала в ній. Горсет був залізний і замикає ся на колодку. Лікарська секція виказала цілковиту зміну печінки, рани на бедрах і в легких. Чи той сумний примір послужить в науку иншим жєницям, можна сумнівати ся, бо особливо молоді Англичанки терплять найбільші муки, що-би лише видавали ся тоньші. Один лондонський лікар писав о шкідности горсету пів року, видав кільканайцять книжочок о тім і виголошував відчити, але коли побачив, що нічого не вдіє, понехав ту невдачну роботу. „Доти не поправлять ся — сказав — доки одна з них не умире.“ Тимчасом справді одна умерла, але мабуть і той лїк не багато допоможе.

Брильянт в зубі. Сильні днями прийшов в Празі до лікаря торговельний агент і казав собі вирвати один зуб. Коли дома оглянув вирваний зуб, спостеріг в ній блискучий каміничок. Се був брильянт. Жінка агєнта пригадала собі, що перед роком випав їй при прилагодженню якоїсь

страви брильянт з брошки і щез без слїду. Очевидно брильянт дістав ся враз зі стравою до рота агєнта, і заіхав ся в діваний зуб. Від того часу терпів агент страшні болі від того зуба.

Смерть за гриби. В Зубриці, повіту бучацького, пішов Іван Босак на гриби до панського ліса. Подибав его лісничий і зажадав від него карти позволеня на збиранє грибів. Босак карти не мав, а щоби позбутися бід, зачав утікати. Пан лісничий, для котрого хлоп значить тільки що зайць, стрілив до безборонного Босака і рапів его в руку так тяжко, що той відвезений до шпиталю за кілька днів помер.

Складки. На нашу бурсу зложив уч. Івасюк з Кліводина 50 кр., Черновецька руска громада місячний даток за падолист 19 зр., о. Орест Кисилевський 1 зр. 50 кр. Разом зложено доси на бурсу **852 зр. 78 кр.** На друкарню зложили п. проф. Олександр Барвінський 5 зр., м. Велєгорський з Милієва 1 зр., о. Орест Кисилевський з Чернівців 1 зр. 50 кр. — разом **923 зр. 96 кр.** Сердечне спасибі!

Померли: в Чернівцях старший інженер при дирекції гр. пр. релігійного фонду, Адольф Клемент, в 60-ім році житя; — у Вовкові, львівського повіта, уч. Кароль Войтович, служивши 32 роки в тім званю.

Телеграми „Буковини“.

З дня 12-го листопада 1896. року.

Рада державна.

Відень. (Засіданє 11-го с. м.) Палата прийняла одну часть промислової новелі із змінами, на які згодив ся міністер торговлі Глянд. Опісля слїдувала розправа над пильним внесенєм пос. Кайцля в справі скорого удержавненя північно-західної і полуднево-східної німецької залізниці. Підчас розправи заявив міністер залізниць Гуттенберґ, що і він уважає придбанє північно-західної залізниці користним в економічнім вигляді. Сьвітлі доходи тої залізниці в сім році утрудняють положєне правительства. Однак оно додержить свого слова, коли лише до того прийде відповідна хвиля. Після теперішних обставин не остає нічого иншого, як вижидати умовного речиння для удержавненя, до котрого буде

знав я те лице, що его сьвіт має для наймита. Відтак згадав покійний вуйко на мене в послїдній своїй годниї, Бог заплать ему! І я перед трома роками вернув в рідне село як газда. Тоді знов пізнав я того друге лице, тото, яке сьвіт має для панів, і тепер завжди бачу а обидва нараз, якуні оба лица, і не можу яєсь вжити ся так, щоб кожного разу лиш одно бачити.“

Ева засьміяла ся. „Іди геть! Ти одурів з твоїми обома лицами. Анализа правду каже, ти дивачєш в своїй самотній хаті. Жєчити ся тобі треба, от що!“

Петро Галлер змірив дівчину, так як обмірюєсь перед ним стояла, від голови до нїг довгим, дивним зором, перед котрим не могли устоятись Евині холодно споглядаючі очі, а відтак кинув оком поза сїножать, над котрою носилась біла вечірня мила, туди, де на оден стріл перед селом блинав ся червоний дах его хатки, саме коло сьельского ставу, що его вода під яспим небом миготїла блєском, як чисте зеркало, обмєне темною вільшиною.

„Ево,“ сказав він звільна, „чи то правда, що твій батько хоче будувати млин?“

„Правда,“ заісєвила дівчина, „чорний потік загатаєть.“

„І сьєди на се пристануть?“

„Вони мусять,“ каже Сруль Леві.

„Ага, вони мусять,“ так він каже,“ кивнув головою Петро Галлер. — „Ево, тото лице, яке для тебе сьвіт доси має, воно, правда, усьміхає ся тобі як той медівник на торзі перед рїздвними сьвятками. Не живи тобі, щоб ти пізнала ще і его друге лице. Добраніч тобі. Тут я

вже в дома, а доброго слова не заслужив би я собі певно у тебе, як би хотїв підвезти тебе до Альбенгайму? Що?“

„Що тобі заходить ся? Мене і так ніхто не взирає.“

Петро ступив кілька кроків стежкою, що веде через сїножать. Нараз став, обернув ся, а очі его заблїцїли найвеселїшою насьмішкою. „А що до жєнєчки, Ево, то се не гадно сказано. Що гадаєш, як би ти так вибралась до мене як газдиня в мою хату?“

„Счєзай,“ засьміяла ся Ева, „такого бурмила як ти не хотїла-б ніколи.“

„Гадаєш? — Та воно правда: Така, що з половиною аптики в кишені їде від села до села, могла-б мене перенудити. Отже нема з того нічого. Най панбїг провадить.“

„І найже тут хто розпізнає ся,“ думала собі Ева дальше дорогою. „Очі у него мягенькі як оксамит, очі, в котрі не сьмієш навіть заглянути, вони просто усїцїзють чоловіка, — а язик притїм, острогранчастий як висохлий бодяк — Та що се мене обходить? —“

Пізна весна звернула вже на літо. Фундаменти нового млина вже вимуровано, почались будови водні, але зараз таки їх застановлено, бо сьєди не гадали так як Сруль Леві, що їх може хтось прислєдувати, аби дала собі відвернути воду з євоїх сїножатий. Подали скаргу і Стефєн Гроскурт тепер чим раз частїше бував в містї, аби перед судом заступити свою справу. Адвокат запевняв его за кожним разом, що справа вже скінчить ся, що він сїм разом без-

пєчно играє. Але один речинєць минав за другим, процес проволїкав ся, о тім, щоб Гроскурт мав справу виграти, чим раз менше яєсь можна було чути, лиш гроші і его добрий гумор лишав ся там в судових залах. Сруль Леві приходив тепер що хвиля, живив гроші і кобенив упертих мужиків остатними словами; Стефєн Гроскурт підписував один воксєль за другим. Лєдвє чи було ему що иншого й робити, бо горальня, о котру не дбав, не багато варту була, а з млином, що так ему на серці лежав, яєсь справа не йшла наперед, лиш будувалась чим раз бїльше збирало ся на сїножати і пєувало ся від вітру і дощу. Само газдївство під дбалою рукою Еви йшло по давному. Ева не клопотала собі голови ні млином ні процесом; збирала всієкі свої зїля на ліки у свій час, варила ріжні повидла в свій час, не дала, щоб і одна агїдка агрєсту дармо змарнувала ся на корчи, або капля молока в коморі, мила, чистила, робила масло, подавала раду і потїху, давала їсти людям і худобинї, хвалила і ганьбила, і газдувала в дома так весело, що єї рухливость нераз аж лякала прибитого журую чоловіка. Але вона потїшала его, коли він приголомшений журбою сидїв згорблений в кріслі: „Та-ж ти найрозумнїший в селі, тату, а правда мусить остати правдою.“

(Дальше буде).

правительство змагати, однак з береженням прав спілки, котрій та залізниця належить. Против пильності внесення міністер не має нічого, але не можна надіятися скорого поладження цієї справи. Описля прийнято пильність і внесення само.

Відень. В бюджетовій комісії заявив пос. Русе, що складає гідність председателя тої комісії, позаяк при початку теперішньої виборчої періоду великі партії парламенту умовилися, що председателем бюджетової комісії має бути член ліберальної лівниці, а він з неї виступив.

Відень. Галицькі посли постановили до центральної комісії для ревізії катастру ґрунтового вибрати: для львівського обруга Д. Абрагамовича, для тернопільського Пининського, для браківського Сиджейовича, а їх заступниками: Вахнянина, Поточка і Пастора.

Відень. Галицький сойм збере ся дни 27-го грудня на коротку сесию для ухвалення бюджетової провізорії.

Відень. До Neue fr. Presse доносять з Софії: Потверджує ся, що цїсар Франц Йосиф шїслав болгарському міністрови війни свою фотографію з власноручним підписом. Князь Фердинанд подякував в дипломатичній дорожї за се відзначене свого міністра, додаючи, що уважає ся ласку цїсара разом великим відзначенням цілої болгарської армії.

Берлин. В німецькій раді державній інтерпелювало сторонництво центрума: Чи може державний канцлер подати пояснення, чи до 1890 р. існувала між Німеччиною а Росією тайна умова? Коли так, то які були причини, що її не відновлено? Який вплив мають найновші розправи в прасї на відносини Німеччини до тридержавного союзу і до інших держав? Над сею інтерпелляцією буде нарада вести ся в понедїлок, дня 16-го с. м.

Берлин. Німецький канцлер кня. Гогенльогемав з австрійським амбасадором в справі тайної умови між Німеччиною а Росією з 1884 р. довшу розмову, котра довела до обонїльного порозуміння.

Царгород. Положення є незвичайно критичне. Кілька амбасадорських родин виїхало відси.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einlauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, siehe man stets nach der Marke: „Anker“.

П. Т.

Отримав честь повідомити шановних підбрателів, гостей і публику, що я перебрав істкуючий досі під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

— (заснований 1812 р.) —

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

а з днем 1-го липня с. р. і буду далі вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довіру, оказану так часто попередній фірмі, і прошу уклїнно, мати те саме довіре на даліше і для мене, при чїм запевняю, що все старатиму ся задовольнити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о частї замовлення і пишусь

з поважанєм

Стефан Гаїна.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна дїяльність операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клініки університетської

Білгород-Гусєвського у Відня

находиться ся

в Чернівцях, улиця Менгера ч. 25.

В справі приймає хорих і інших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки д-ра Квятковського в Чернівцях, улиця ратушова (дїм Вішоффера.)

(59—100)

Друкарня „Рускої Ради“.

Перша на Буковині

руська друкарня

в Чернівцях,

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій. Добір букв великий.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і воїм вірним через Виреоскв. Митр. і Преоскв. Еп. Ординарияти всіх трьох галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і оломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвишї суми

Полїси „Дністра“ приймає банк красний у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійшї услїва і видає полїси і квїти в рускій мові.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване а обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вклади до опророчовани по 5 процент. Гваранції цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки власителям реальностей, відданих від тягарів, а порукою двох членів. З позичок відтїгає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленя агенції в місцевостях, де „Дністер“ не в асигунації, приймають ся.

Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою перекладаною 1 зр. 30 кр., з рекомендацією 1 зр. 40 кр. Передмову до повісті написав Осип Маковей. „Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленням, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новітніми повістями. Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день святаї волї“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Гаїна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Рух поїздів залізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и						Відходять	П о ї з д и								
	поспільні		особові		мішані			поспільні		особові		мішані				
до Чернівців								з Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	.	.	657	1028	550	.	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	.	.	941	1029	538	.	.
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	.	.	912	1000	523	.	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	.	.	717	1048	616	.	.
З Новоселиць, Садагури	1113 950	До Садагури, Новоселиць	430	621

Підчеркнені числа означають пору пічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано. — Середно-європейський час ріжнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залізниця є 12 год., то на львівськїм годиннику є 12 год. 36 мин., а на черновецькїм 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучкавича.

